👩‍🏫 מהדורה למורה – "הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה"

דף תרגול קצר: הטקסט, חמשת שלבי פירוק השאלה, מיון לפי ממדים, שאלות בחירה, כתיבה וכרטיס יציאה. טקסט טיעוני · כיתה ז' · מסלול רגיל.

⏱️ כ־35–45 דקות. השאלות לקוחות מהטקסט שבאתר (עמוד "תרגול" ו"פרקו את השאלה"). תשובות מלאות לדוגמה – גם במהדורה למורה של החוברת המלאה.

🔑 מפתח תשובות

א' 1 · מסמנים: "מהי" · "עמדת הכותב" · "ציינו" · "במשפט אחד" | ממד: איתור מידע | מה עליי לעשות: למצוא בפסקה 1 את המשפט שמתחיל ב"לדעתי" ולנסח את העמדה במשפט אחד | התשובה חייבת לכלול: העמדה: לארגן משחקים פעילים וספורט בהפסקה הגדולה; ניסוח במשפט אחד

א' 2 · מסמנים: "כיצד" · "משיב" · "לטענת המתנגדים" · "הסבירו" · "מדוע" | ממד: פרשנות והיסק | מה עליי לעשות: לכתוב את שני הפתרונות שהכותב מציע ולהסביר איך הם מחזקים אותו | התשובה חייבת לכלול: פתרון 1: השתתפות רשות; פתרון 2: תלמידים גדולים מובילים; הסבר: הכותב מראה שהחשש מטופל ולכן ההצעה הוגנת

א' 3 · מסמנים: "איזה" · "משכנע אתכם ביותר" · "הביעו דעה" · "נמקו" | ממד: הערכה וביקורת | מה עליי לעשות: לבחור נימוק, להציג אותו ולנמק את הבחירה | התשובה חייבת לכלול: ציון הנימוק שנבחר; הסבר למה הוא משכנע (דוגמה, ניסיון, חשיבות); השוואה קצרה לנימוק אחר (רשות)

ב' 1 · 1–ה · 2–ג · 3–ב · 4–ד · 5–א

ב' 2 · 1 – איתור מידע · 2 – איתור מידע · 3 – פרשנות והיסק · 4 – פרשנות והיסק · 5 – הערכה וביקורת

ב' 3 · 1 – א (תנועה טובה לבריאות) · 2 – א (שההפסקה תהפוך לעוד שיעור) · 3 – א (לתלמידים חדשים וביישנים)

ג' 1 · שאלה 8 · הערכה וביקורת · חייבת לכלול: עמדה ברורה; נימוק חדש שלא בטקסט; הסבר הנימוק (יש לקבל כל עמדה מנומקת)

🎟️ כרטיס יציאה

תשובות אישיות. כדאי לאסוף ולבדוק: האם התלמידים והתלמידות מזהים מילת שאלה ויודעים מה היא דורשת?

✏️ דף התלמיד/ה – "הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה"

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט טיעוני · כיתה ז' · מסלול רגיל

טקסט טיעוני

הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה

טור דעה של תלמיד כיתה ז' בעיתון השכבה: מדוע ההפסקה הגדולה צריכה לכלול משחקים מאורגנים

1. צלצול. עשרים דקות של חופש. אבל אם תסתכלו בחצר בית הספר, תראו שרבים מאיתנו מבלים את ההפסקה הגדולה בישיבה על הספסלים או בעמידה בפינות. לדעתי, הגיע הזמן לשנות זאת: בית הספר צריך לארגן בהפסקה הגדולה משחקים פעילים וספורט, שבהם כל מי שרוצה יוכל להשתתף.

2. הנימוק הראשון הוא הבריאות. ביום לימודים רגיל אנחנו יושבים שעות ארוכות מול השולחן. הגוף שלנו זקוק לתנועה כדי להתחזק ולהישאר בריא, ותנועה גם משפרת את מצב הרוח. משחקים מאורגנים בהפסקה יוסיפו לכל תלמיד ותלמידה זמן תנועה בכל יום, בלי לגזול זמן מהשיעורים.

3. הנימוק השני הוא הריכוז. כל מי שחזר לכיתה אחרי ריצה טובה יודע שהראש מרגיש צלול יותר. אחרי מנוחה פעילה קל יותר לשבת בשקט ולהקשיב. מורים רבים מספרים שאחרי הפסקה שבה התלמידים זזו, השיעור שאחריה עובר בצורה רגועה יותר.

4. הנימוק השלישי, ואולי החשוב ביותר, הוא החברה. במשחק מאורגן אין צורך "להיכנס" לקבוצה קיימת – כל אחד יכול להצטרף. תלמידים חדשים, ביישנים או כאלה שאין להם עדיין חבורה קבועה מקבלים הזדמנות להכיר ילדים אחרים בדרך טבעית וכיפית.

5. יש הטוענים שההפסקה צריכה להיות זמן חופשי לגמרי, ושאם נארגן אותה, היא תהפוך לעוד שיעור. זו טענה חשובה, אבל יש לה פתרון פשוט: ההשתתפות תהיה רשות ולא חובה, ומי שרוצה לנוח, לקרוא או לשוחח עם חברים יוכל להמשיך לעשות זאת. נוסף על כך, את המשחקים יכולים להוביל תלמידים מהשכבות הגבוהות, ולא מורים, כך שהאווירה תישאר קלילה.

6. לסיכום, משחקים פעילים בהפסקה הגדולה ישפרו את הבריאות, יחזקו את הריכוז ויקרבו בין התלמידים – וכל זה בלי לפגוע בחופש של מי שמעדיף לנוח. אני קורא למועצת התלמידים להציג את ההצעה להנהלה כבר החודש. בואו נחזיר את התנועה להפסקה!

📚 **מילים חשובות: לגזול** – לקחת משהו בלי רשות; כאן: לקחת זמן · **צלול** – ברור, נקי; כאן: מרוכז וחושב בבהירות · **רשות** – לא חובה, כל אחד מחליט בעצמו · **ביישנים** – אנשים שקשה להם לדבר עם אנשים חדשים · **אני קורא ל...** – אני מבקש בתוקף, פונה כדי שמישהו יפעל · **הנהלה** – האנשים שמנהלים את בית הספר ומחליטים בו

חלק א' – מפרקים את השאלה בחמישה שלבים

💡 לכל שאלה: ① קראו עד הסוף ② כתבו מה השאלה כבר מספרת ③ סמנו בעיפרון את מילת השאלה ואת המשימה ④ בחרו ממד וכתבו מה עליכם לעשות ⑤ ענו במשפטים מלאים.

1. מהי עמדת הכותב? ציינו אותה במשפט אחד. (שאלה 1 בטקסט · 10 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

2. כיצד הכותב משיב לטענת המתנגדים? הסבירו מדוע תשובתו מחזקת את עמדתו. (שאלה 4 בטקסט · 15 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

_____

3. איזה מבין שלושת הנימוקים משכנע אתכם ביותר? הביעו דעה ונמקו את בחירתכם. (שאלה 7 בטקסט · 15 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

_____

חלק ב' – מילות שאלה, ממדים והבנה

1. התאימו כל מילת שאלה למה שהיא מבקשת לעשות. כתבו את האות המתאימה.

#	מילת השאלה	האות		מה עליי לעשות?
1	הציעו	_____	**א**	לענות רק ממה שכתוב, לא מהידע שלי
2	מה מטרת / מה תפקיד	_____	**ב**	לחבר רמזים ולהגיע למסקנה שלא כתובה במפורש
3	מה ניתן להסיק	_____	**ג**	להבין למה הכותב/ת כתב/ה חלק מסוים
4	מה / מי / מתי / היכן	_____	**ד**	לאתר פרט שכתוב בטקסט
5	על פי / לפי הטקסט	_____	**ה**	ליצור רעיון חדש שמתאים לטקסט

2. מיינו: לאיזה ממד שייכת כל שאלה? סמנו ✔ בעמודה המתאימה.

#	השאלה	🔍 איתור מידע	🧩 פרשנות והיסק	⚖️ הערכה וביקורת
1	ציינו את שלושת הנימוקים שהכותב מביא לטובת עמדתו.	◯	◯	◯
2	על פי פסקה 5, מה טוענים מי שמתנגדים להצעה?	◯	◯	◯
3	למה מתכוון הכותב כשהוא כותב שבמשחק מאורגן "אין צורך 'להיכנס' לקבוצה קיימת"? הסבירו, ומה ניתן להסיק מכך על תלמידים חדשים?	◯	◯	◯

4	מה תפקיד הפסקה האחרונה בטקסט הטיעוני? ציינו שני דברים שהכותב עושה בה.	◯	◯	◯
5	האם אתם מסכימים עם עמדת הכותב? הביעו עמדה משלכם והוסיפו נימוק אחד שאינו מופיע בטקסט.	◯	◯	◯

3. בחרו את התשובה הנכונה לפי הטקסט. הקיפו את האות.

1. מה אחד הנימוקים של הכותב?

◯ א. תנועה טובה לבריאות

◯ ב. הפסקה ארוכה משעממת

◯ ג. המורים רוצים לנוח

2. מה חוששים המתנגדים?

◯ א. שההפסקה תהפוך לעוד שיעור

◯ ב. שלא יהיו כדורים

◯ ג. שהחצר קטנה

3. למי זה יעזור במיוחד?

◯ א. לתלמידים חדשים וביישנים

◯ ב. למורים

◯ ג. רק לשחקני כדורגל

חלק ג' – כותבים תשובה מלאה

1. האם אתם מסכימים עם עמדת הכותב? הביעו עמדה משלכם והוסיפו נימוק אחד שאינו מופיע בטקסט.

(שאלה 8 בטקסט · הערכה וביקורת)

💡 לפני שעונים: סמנו את מילות השאלה וכתבו לעצמכם "מה עליי לעשות". אחר כך ענו: עמדה + נימוקים + קשר לטקסט.

☐ פתחתי במילים מהשאלה ☐ עניתי על כל חלקי השאלה ☐ נימקתי וקישרתי לטקסט

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילת שאלה אחת שלמדתי לזהות היום ומה היא דורשת: _____

2. השלב מתוך החמישה שהכי עזר לי: _____

3. שאלה שעדיין קשה לי לפרק: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟